

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Januar / Juni 2023
Institution	KBH Syd HF og VUC Hvidovre
Uddannelse	HFe og HF
Fag og niveau	Psykologi B
Lærer(e)	Elisabeth Holtse
Hold	2psB612

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion og Metode
Titel 2	Udvikling
Titel 3	Ondskab
Titel 4	Livsforandringer
Titel 5	Læring og motivation
Titel 6	Feltarbejde, repetition og eksamen

Note: Kerne bogen er ”Psykologiens Veje” (2017) – Medmindre andet er tilkendegivet, er det bogen der er benyttet.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Introduktion og Metode
Indhold	<p>Introduktion til kernebogen ”Psykologiens Veje” www.systime.dk</p> <p>Kapitel 3 ”Videnskabsteori og metode” (redigeret)</p> <p>Klasserumskultur, gode studievaner, øvelse i at huske teori fra C niveau, kendskab til forskellen på bekendtgørelserne for C og B niveau. Forsøgseffekter og fejlkilder</p> <p>Mini-feltundersøgelse</p>
Omfang	Ca. 11 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til fagets alsidighed, og indblik i forskellige teoretiske retninger.</p> <p>Kendskab til fagets metoder, samt brugen af disse, herunder udarbejdelsen af hvad det vil sige at have et kritisk syn på teorier, kilder og undersøgelser. Dertil en udarbejdelse af gode studievaner, og hvorledes man får mest ud af sine noter fra undervisningen og lektielæsningen.</p> <p>Introducerende mini-feltundersøgelse, hvor metoderne kom i brug, samt det kritiske syn.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, tavle undervisning, selvstændigt arbejde (læsning, skriftligt, etc.), gruppearbejde, case arbejde, fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Udvikling
Indhold	<p>Kapitel 29 ”Evolutionpsykologi” afsnittet ”Empati og evnen til at sætte sig i andres sted”</p> <p>Kapitel 6 ”Udviklingspsykologi” afsnittet ”John Bowlby og Mary Ainsworth” underafsnittet ”Mary Ainsworth”</p> <p>Kapitel 8 ”Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt” afsnittet ”Risiko og resiliens” underafsnittet ”Kauai-undersøgelsen” og afsnittet ”Omsorgssvigt” og ”Børns reaktioner på omsorgssvigt”</p> <p>Kapitel 17 ”Eksistentiel og humanistisk psykologi” (Frankl og Yalom)</p> <p>Kapitel 19 ”Ungdom og senmodernitet” – Udvalgte begreber repeteret fra C niveau</p> <p>Fra ”20 psykologiske eksperimenter” Kapitel 9 ”Menneskets tilknytning” side 171 – 178</p> <p>Fra ”Luk samfundet op!” side 51 – 54 (Goffman)</p> <p>”Hvad du troede du vidste om social arv”, af Anders Lindskov, Danmarks Pædagogiske Universitet, 2005</p> <p>YouTube: Do animals feel empathy?</p> <p>Dokumentar: ”Hunkøn”, DR3, afsnit 2 af 6, 2018</p> <p>Case: ”Kære brevkasse: Skal jeg gøre det forbi med min kæreste?”, Hjemmet.dk, 19. februar 2018 ”Kære brevkasse: Er han utro, eller er det mig der ser spøgelser?”, Hjemmet.dk, 23. september 2020 ”Hvad skal Victor vælge?”, Eksistentialisme i dansk af Liselotte Henriksen ”Frank kæmpede i 30 år med negativ social arv, misbrug og kriminalitet – i dag hjælper han udfordrede unge godt på vej i livet”, af Jim Hoff, Vejle Amts Folkeblad, 6.11.2022</p> <p>EQ-test (empati-test fra Baron-Cohen)</p> <p>Synopsis-øvelser: ”Vi sender små børn for tidligt i institution – og politikerne negligerer skadevirkningerne”, Kristeligt Dagblad, Niels Arbøl, 13. juni 2017 (debat) ”Børn i daginstitutioner”, ForskningsNyt, nr. 5, 1998</p>
Omfang	Ca. 25 lektioner

Særlige fokus-punkter	Fokus på udviklingen af empati i og herunder den gode tilknytning samt udvikling hos barnet. Hertil også kendskab til spejlneuroner og betydningen af disse. Test af elevernes egen empati (EQ) Fordoms- og holdningsøvelser med fokus på hvorledes empatien kan påvirkes Indgående kendskab til omsorgssvigt og dets indvirkning på individets videre udvikling Heri også et indblik i de sociale mediers rolle i forhold til udvikling af identitet, men også skævvridningerne der kan opstå som følge af et øget pres fra det online samfund til individet.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, tavle undervisning, selvstændigt arbejde (læsning, skriftligt, etc.), gruppearbejde, case arbejde, fremlæggelser, tekstbehandling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Ondskab
Indhold	<p>Flere af teorierne fra C-niveaus socialpsykologi er blevet repeteret med udgangspunkt i Kapitel 21 ”Socialpsykologi”</p> <p>Kapitel 24 ”Ondskabens Psykologi” Kapitel 21 ”Socialpsykologi” afsnittet ”Holdninger”</p> <p>Dokumentar: ”En morder vender hjem” fra 0 til 15 minutter, TV2, 2000 ”Islamisk stats danske soldater”, DR2, 2014</p> <p>Slides om: Radikalisering, Push og Pull faktorerne Indblik i de psykiske diagnoser Psykopati, Sociopati og Narcissisme (Dyssocial personlighedsforstyrrelse)</p> <p>Artikler: ”Fire små cases om opvækstens betydning”, af Elisabeth Holtse, 2023 Fra ”Ondskabens psykologi” s. 53 – 55, ”Den tredje bølge”</p> <p>Synopsis-øvelse: ”Den gådefulde masse-morder”, Jyllands-Posten, Jakob Binderup, 16. april 2012 ”Debat: Sådan håndterer man en ung, i fare for at blive radikaliseret”, Politiken, Ahmet Demir, 18. juli 2016 ”En lille gruppe unge begår meget kriminalitet”, Danmarks Statistik og Ungdomskriminalitet, Trine Nørgaard, DR, 25. oktober 2017</p>
Omfang	Ca. 22 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus på det individualpsykologiske perspektiv med fokus på opvækstens betydning og fraværet af empati.</p> <p>Hertil også individets eget ansvar og evne til at reflektere. Banduras forskellige måder at foretage moralsk frakobling på, samt Svendsens sondring mellem det naturlige og moralske onde.</p> <p>Samt et indblik i de dysfunktionelle personlighedsforstyrrelser og deres indvirkning på individets adfærd i forhold til forklaringer på ond adfærd.</p> <p>Kulturens indflydelse på individet, samt hvilken påvirkning det kan have når samfundet eller andre individer møder individet med en anden kultur/fordomme/forventninger/hensigter.</p> <p>Indblik i rekrutteringsmetoder. Betydningen af dette i forhold til at tage ansvar for eget liv, udviklingen af identitet samt mulighederne for at manipulere andre mennesker til at gøre noget de ikke normalt ville gøre, eller som direkte er i kamp med individets værdier og holdninger.</p>

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, tavle undervisning, selvstændigt arbejde (læsning, skriftligt, etc.), gruppearbejde, case arbejde, fremlæggelser, undersøgelsesbaseret undervisning
-----------------------------------	---

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Livforandringer
Indhold	<p>Kapitel 23 "Stress og coping" til og med afsnittet "Stress: Et samspil mellem indre og ydre faktorer"</p> <p>Kapitel 28 "Kriser og kollektive katastrofer" frem til og med afsnittet "Kollektive katastrofer"</p> <p>Kapitel 30 "Klinisk psykologi" de to afsnit "Nervøse tilstande" og "Affektive lidelser"</p> <p>Kapitel 16 "Psykoanalyse" afsnittet "Forsvarsmekanismer" + humor</p> <p>Kapitel 18 "Personlighedspsykologi", afsnittet "Den forsigtige og den risikovillige type"</p> <p>Kapitel 11 "Kognitiv psykologi" afsnittet "Den kognitive terapi"</p> <p>Fra "20 psykologiske eksperimenter" kapitel 12 "Indlært hjælpeløshed" (og attributionsteorien)</p> <p>Slides: Om hjernens opbygning og signalstoffer Lazerus' 8 copingmekanismer</p> <p>Dokumentar: "Tværs: Pauline er gået i stå", DR3</p> <p>Artikel: "Fra stress til depression", Trine Beckett, Helse nr. 3, 2006</p> <p>Synopsis-øvelse: "Alle krævede noget af mig", Politiken, Rasmus Nielsen, 26. maj 2008 "Arbejdet bestemmer, hvem vi er", Nordjyske Stiftstidende, 26. april 2009 "Stressforsker: 'Stress er blevet et modedefænomen'", DR, Frederik Gatzwiller og Lise Frydendahl, 26. februar 2018</p>
Omfang	Ca. 24 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Særligt fokus på stress, angst og depression. Hvor tidligere modulers teori er brugt og sat i forhold til den nye viden.</p> <p>Et fokus på stressens rolle i forhold til angst og depression, samt hvorledes individet kan vælge (bevidst og ubevidst) at håndtere sin stress og angst.</p> <p>Kendetegnene på nervøse tilstande, depression, stress, kriser og angst, samt hvad der kan være årsagerne til udviklingen af disse.</p> <p>Stress som diagnose i et samspil mellem indre og ydre påvirkninger af individet. Antonovskys OAS, samt Høgh-Olesens OSN med det forsigtige og risikovillige personlighedstype.</p> <p>Hertil forsvarsmekanismernes rolle i håndteringen af stress, kriser og psykiske lidelser, samt betydningen af disse i forhold til enten udvikling eller afvikling af stress og sorg.</p>

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, tavle undervisning, selvstændigt arbejde (læsning, skriftligt, etc.), gruppearbejde, case arbejde, fremlæggelser, diskussioner
---------------------------------------	--

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	Læring og motivation
Indhold	<p>Kapitel 13 "Viden, læring og undervisning" afsnittene "Læringsformer" (Om behavioristisk læring), "Vidensformer", "Samspilsprocesser" (Om Vygotsky), "Motivationsprocesser"</p> <p>Fra "Psykologi – Aktuelle teorier om nyere forskning" kapitel 4 "Indlæring" afsnittet "Albert Banduras sociale indlæringsteori"</p> <p>Fra "The 'what' and 'why' of goal pursuit" af Ryan og Deci (Dansk oversættelse og uddrag)</p> <p>Fra "20 psykologiske eksperimenter" kapitel 13: "Når belønning og ros virker imod hensigten" (uddrag og redigeret)</p> <p>Fra "PsykB" af Magnus Riisager, s. 366 – 377 om hukommelsen</p> <p>Honey og Mumfords 4 læringstyper med test, Ventures.dk</p> <p>Youtube Sir David Attenborough: Amazing DIY abes</p> <p>Dokumentar: "Tigermor og lektiekuren", DR2</p> <p>Slides om: Dwecks Mindsets teori og Lazlo Polgars eksperiment</p> <p>Synopsis-øvelse: "Mor til fire – Kæft trit og retning virker jo.", Politiken, Annegrethe Rasmussen, 5. marts 2011 (debat) "Børn fik diplomer for at være klar til at gå i skole", Helsingør Dagblad, 1. maj 2017 "Nysgerrige børn bliver mere intelligente", Psykologinyt 2003</p>
Omfang	Ca. 19 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Undersøgelse af hvilke faktorer der fremmer eller hindrer læring og motivation, særlig hos børn og unge.</p> <p>Vi har undersøgt belønning og motivationens indflydelse på læring – og Dwecks teori om mindsets. Heri også forholdt os debatterende og kritisk til Bandura i forbindelse med voldelig adfærd, og medier samt musiks indflydelse på individets eventuelle voldelige adfærd</p> <p>Dertil inddragelse af teorierne fra andet modul, og hvorledes familie, opvækst, opdragelse, aggression og selvkontrol samt arv og miljø kan påvirke motivation samt læring (Dunedin studiet).</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, tavle undervisning, selvstændigt arbejde (læsning, skriftligt, etc.), gruppearbejde, case arbejde, fremlæggelser, tip 13, tekstbehandling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Feltundersøgelse, repetition og Eksamen
Indhold	<p>Kapitel 31 ”Psykologiske feltundersøgelser” Fra ”Undersøgelser i psykologi” Kapitel ”Metode og kritiske overvejelser”</p> <p>Design af feltundersøgelse, gennemførelse af denne, rapportskrivning og fremlæggelser</p> <p>Repetition: ”Taber i en vinderkultur”, af Maria Rørbæk, Socialpædagogen, 2012 ”Incels: Hvorfor spreder ensomme mænd kvindehad i internettets dunkle afkroge?”, af Anne Sophie Thingsted, Videnskab.dk, 2022 ”Man må endelig ikke klage over vejret!”, af Zephyra, Outsideren.dk, 2018 ”Mistet lyst til samfundsfag og skolen generelt”, af Geekgoneslacker, Studienet.dk, 2013</p> <p>Er du klar til eksamen? Eksamensspørgetimer, De sidste tips og tricks, Ved Det Grønne Bord</p> <p>Fag dag d. 22. maj: Faglig sparring, repetition, feedback, spørgetimer, prøveeksamen</p>
Omfang	Ca. 42 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Der tages udgangspunkt i psykologiens forskellige metoder til indsamling af empiri og med fokus på psykologien som videnskabelig disciplin.</p> <p>Kursisterne har lavet deres egen undersøgelse og fremlægger resultaterne.</p> <p>Nøgleord: Kvalitativ og kvantitativ metode, genstand og teori, empiri, relevans, gyldighed, pålidelighed og etik.</p> <p>Repetition af alle forløb, og fordybelse heri. Særlig fokus på forbedring af kursisters kompetencer i forhold til eksamen.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, elevfremlæggelse og projektarbejde. Empiriindsamling, selvstændigt arbejde, gruppearbejde, skriftlighed, brætspil, begrebkort, afdækning af videns huller.